

Personligt Ombud

SKARABORG

Personligt ombud har en **unik** position i välfärdssystemet genom att:

- arbeta utslutande på uppdrag av individen
- vara oberoende från vård, socialtjänst och andra myndigheter
- följa den enskilde över tid och genom olika system

Detta gör att personligt ombud får en **sammanhängande bild av individens hela livssituation**, inte bara enskilda delar som psykisk hälsa, ekonomi eller boende var för sig.

Personligt ombud ser **hur insatser – eller brist på insatser – samspelar i praktiken och vilka följder det får för individens vardag.**

Personligt Ombud finansieras delvis av statsbidrag och regleras av förordning (2013:522)

- ▶ **2 §** Verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer som är 18 år eller äldre, som har psykiska funktionsnedsättningar och betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på olika livsområden.
- ▶ De enskilda som kan få stöd av personligt ombud ska ha sammansatta och omfattande behov av vård, stöd och service, rehabilitering och sysselsättning samt ha behov av långvariga kontakter med socialtjänsten, primärvården och den specialiserade psykiatrin och andra myndigheter.

-
- ▶ **I Skaraborg är det kommunerna som** är huvudman för verksamheterna med personligt ombud.
  - ▶ **Socialstyrelsen** har i uppdrag att följa upp verksamheterna utifrån sitt ansvar för statsbidraget.
  - ▶ **Länsstyrelserna** har i uppdrag att samordna och administrera statsbidraget.

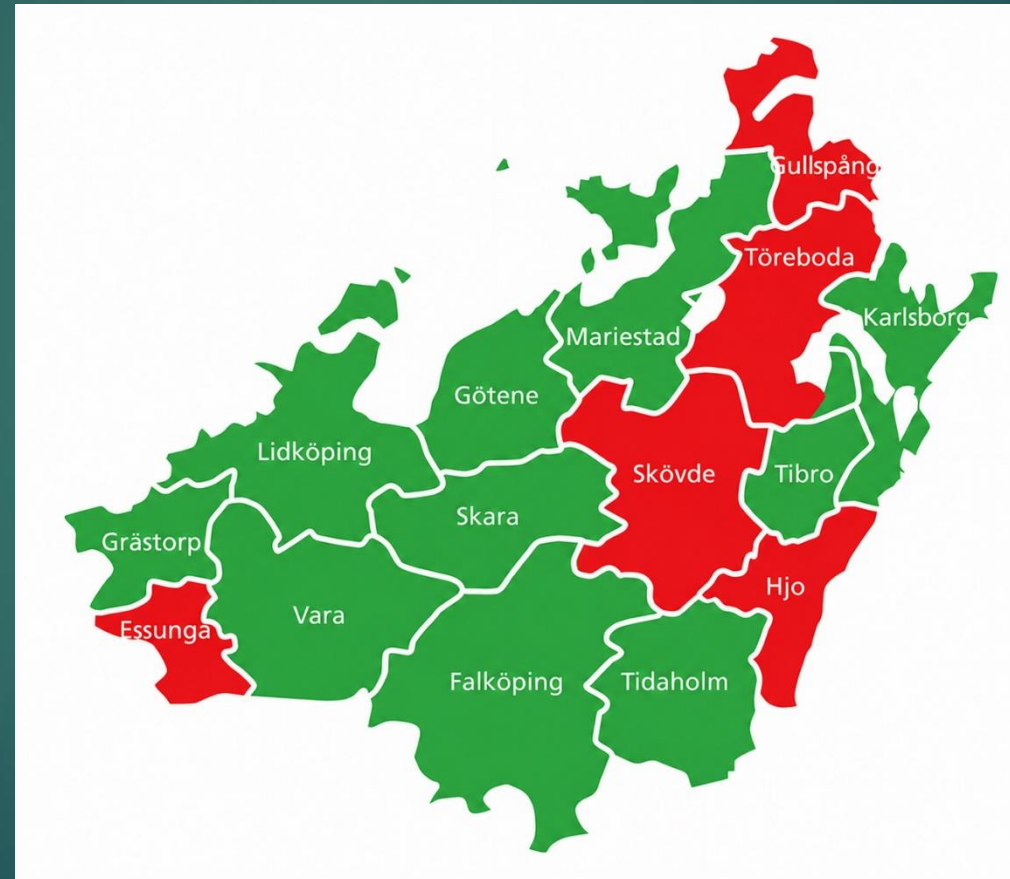
5 § Verksamheten med personligt ombud ska bedrivas så att samverkan mellan berörda huvudmän för vård- och omsorgsinsatser för personer med psykiska funktionsnedsättningar, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan kommer till stånd utifrån den enskildes behov. Verksamheten bör bedrivas så att samverkan även omfattar patient-, brukar- och anhörigorganisationer.

För verksamheten ska det finnas en ledningsgrupp med representanter för kommunen, regionens primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Patient-, brukar- och anhörigorganisationer ska erbjudas att delta i ledningsgruppen. Förordning (2019:1094).

I Skaraborg är det **Samordningsförbundet** som utgör ledningsgrupp för de personliga ombuden.

Personligt Ombud i Skaraborg

(Gröna fält utgör de kommuner som 2026-05-20 har personligt ombud)

Personligt ombud i Skaraborg (2026)

- 10 av 15 kommuner erbjuder personligt ombud
- 5 verksamheter (flera kommuner samverkar)
- 12 personliga ombud
- Ca 400 klienter / år som får stöd och hjälp

- Ett personligt ombud (PO) arbetar på uppdrag av personer med långvarig psykisk ohälsa som har behov av stöd i kontakten med samhället.
- Uppdraget är att tillvarata klientens intressen och rättigheter samt bidra till att klienten får den vård, det stöd och den service som hen har rätt till utifrån gällande lagstiftning.
- Det personliga ombudet är fristående från myndigheter och vårdgivare och har inget beslutsfattande ansvar. Ombudet arbetar enbart på klientens uppdrag och med klientens samtycke.

Verksamheten syftar även till att

1. få myndigheter, kommuner och regioner att samverka utifrån den enskildes önskemål och behov, och

2. ge underlag till åtgärder som kan förebygga brister i fråga om att den enskilde kan få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service. Förordning (2019:1094).

Personer i målgruppen kännetecknas ofta av:

Komplex livssituation med behov inom **flera områden samtidigt**:

- psykiatri/vård
  - socialtjänst
  - boende
  - ekonomi och försörjning
  - sysselsättning
-
- Svårigheter att:
    - ta initiativ
    - hålla i kontakter
    - samordna insatser
    - tillvarata sina rättigheter

Upplevelse av att **"falla mellan stolarna"** i samverkan

Hinder/svårigheter för målgruppen

1. Bristande samordning inom välfärdssystemet
2. Kognitiva och psykiska funktionsnedsättningar
3. Digitalisering och ökade administrationskrav
4. Ekonomisk utsatthet
5. Begränsade möjligheter till arbete och sysselsättning
6. Social isolering och ensamhet
7. Upplevelser av stigma och bristande bemötande

Utvecklingsområden

- Behov av att återinföra meddelandefunktion via 1177 på samtliga psykiatriska öppenvårdsmottagningar i Skaraborg
- Bättre samordning/helhetssyn gällande bedömning av sjukskrivning hos personer med psykisk funktionsnedsättning och multifaktoriell problematik
- Upprätta rutiner/bättre samordning vid ordination av läkemedel utom förmån till personer som lever på ekonomiskt bistånd
- Synliggöra konsekvenser/utebliven vinning när enskilda kommuner räknar fondmedel som inkomst för personer som redan lever på existensminimum

Här finns mer information om personligt ombud:

- ▶ www.personligtombud.se
- ▶ <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/psykisk-ohalsa/personligt-ombud/>
- ▶ <https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/samhalle/social-hallbarhet/personligt-ombud.html>
- ▶ <https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/kommuner/verksamhet-med-personligt-ombud-till-vissa-personer-med-psykisk-funktionsnedsattning/>
- ▶ Lokal information hittas lättast på respektive kommuns hemsida

Kontaktuppgifter:

Martina Karlsson

Personligt ombud i Lidköping, Skara och Götene

Tel: 0733-915919

E-post: martina.karlsson@lidkoping.se

Peter Dahlqvist,

Enhetschef Vardagsnära Stöd

Socialförvaltningen, Tibro kommun

Tel: 0504-18465

E-post: peter.dahlqvist@tibro.se

Ylva Fredén Engvall

Utvecklare - Funktionen för folkhälsa och brottsförebyggande frågor

Samhällsavdelningen, Länsstyrelsen Västra Götaland

Tel: 010-224 45 30

E-post: ylva.freden-engvall@lansstyrelsen.se

TACK!